

[PUBLIKAN *sb m*

-ân(-), -an-.

sg N publikân. ◊ *A* publikâna. ◊ *I* publikân(e)m. ◊ *pl N* publikâni. ◊ *I* publikâny.

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

Poborca podatków [*publicanus – poborca, celnik; zły człowiek, jawnogrzesznik BartBydg; – który pospolite cła, pobory, czynsze, poradnią i inne dochody zakupuje albo najmuje, celnik, poborca Mącz 329b; – celnik Calep; najmacz, celnik, dziesięcinnik – publicanus Cn*]: *WujPosN 1584 II 369*; który [*Chryzostom*] o Pháriseufzu y Celniku/ ábo iáwnogrzeszniku piśząc/ mowi: [...] Pychá choć z íprawiedliwością/ pofty dzieięćiná złączóna posłednią/ ábo w zad żořtawá [!]: Pokorá/ choć nie bez grzechu vprzedzá poiazd Pháriseufzá/ áni iey ízkodži/ choć furman/ ábo woźnicá nie dořkonáły/ choć przyłotr (byle z Publikánem pokutowáł [*nawiązanie do przypowieřci o faryzeuszu i celniku Luc 18/10-13*]) *ArtTanat G5*.

Szereg: »celnik albo publikan«: Był to [*Zacheusz*] powiedá [*Ewangelia*]/ przednieyřzy/ á práwie iáko Książę miedzy Celnikámi/ álbo Publikány. *WujPosN 1584 II 368, 368*.

Przen: Człowiek niemoralny, występny, grzesznik:

Szeregi: »odszczępieniec a publikan«: Aktokolwiek [...] Małżeńřtwem by gárdził/ álbo ono iáką nieczyřćością zmázał/ á zgwałćił/ ieřt iáko odřczępieniec/ á publikan/ od zboru y pořpolitowánia ludzkiego má być odćięty *MrowStadło H*.

»(i) poganin (*a. etnik*) i (*a*) publikan«: *SkarUp 8*; Każe Pan tego który Kořciołá nie řłucha [...] mieć zá Ethniká á Publikaná *GrzegŻarnObrProc B2*; Dáni řą w moc dyabłu/ iáko on Koryntczyk/ y iáko pogánie y publikani. *SkarProces 45, 27*.

Synonimy: celnik, dziesięcinnik, poborca.